Ч. 54 (14.302). Львів, вівторок 10. березня 1936. Poczłowa opłata opłacona ryczałtem. Рік LVII.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 504-060, 145.322.
Адреса для телеграм: „Діло" Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 5·00 зол.
Чвертьрічно 15·00 „
Піврічно 30·00 „
Річно 60·00 „
ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 долар, франції, Голяндії, Бельгії 20 фр фр., Чехословаччині 30 ч. к. — в усіх прочих краях по 7·50 зол.

Телеф. Редакції: 229-41.
„ Друкарні: 229-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

В ювилейний рік Генія України.

Львів, 9. березня 1936.

Цьогорічні Шевченківські свята будуть мати в нас винятковий характер з огляду на 75-літні роковини смерти Поета. Ріжні просвітні, культурні та наукові організації й установи вже підготовляються до прилюдних свят, кожна відповідно до роду своєї діяльности та засобів, якими розпоряджає.

Маємо вже за собою ту добу, коли треба було для Шевченка виборювати право на прилюдне свято і коли воно було однозначне з конспіративною діяльністю. Сьогодні Шевченко признаний як великий поет навіть нашими ворогами і все його життя так тісно звязане з боротьбою за наше національне визволення, що вороже становище до нього рівнозначне з образою наших національних ідеалів.

Величина Шевченка не змаліла від зміни суспільних ідей та літературних течій. Як колись, так і нині верховодить він над нашим національним життям як найкращий виразник наших громадських і національних змагань. Ніхто не зумів з такою силою й ясністю перетворити в сильні, живі образи найкращих моментів нашої бувальщини, ніхто не зумів краще від Шевченка розбудити в міліонах своїх земляків почування, що йшли назустріч кращому майбутньому. Кожний рік приносить нам нові докази на те, який могутній вплив Шевченко вважив на українському національному розвитку і як багато завдячує йому наше духове життя.

Належить Шевченко до поетів, супроти яких замовкають ріжниці поглядів та особистих симпатій. У його творах находить кожний інші тони, що залишають сильний відгомін у душі. Його життя так гармонійно доповнює його твори, що само воно нагадує неодну з його великих поем, де перемішані нотки глибокого трагізму із свободолюбним сильним поривом.

В ювилейний рік найдемо певно неодин живий доказ культу для поета, що жде від нас 75 літ після своєї смерти ще неодного прояву пошани для себе та зрозуміння своїх творів. Не можемо, на жаль, похвалитись памятником у нашому місті ні навіть назвою вулиці, гідною його величини. Бракує нам теж досі великих, гарних видань його творів і тих популярних, що могли би розходитись у сотнях тисяч примірників.

Усе те завдання, що їх мусимо виконати.

Війна в Абісинії припинена.

ТАКОЖ ІТАЛІЯ ПРИНЯЛА ЗАКЛИК КОМІТЕТУ 13-ьох.

ЛЬОНДОН, 9. 3. ПАТ. Як подає Райтер з Асмари, з огляду на те, що Мусоліні приняв предложення комітету 13-ьох, італійське командування наказало припинити бомбардування з літаків та відкликати повітряні сили до своїх баз. Рівночасно припинили зачіпні воєнні операції на час дипльоматичних переговорів.

АСМАРА, 9. 3. ПАТ повідомляє, що італійське командування наказало припинити воєнні операції поза тактичними перегрупуваннями війська.

ЛЬОНДОН, 9. 3. ПАТ. Здержання воєнних операцій розуміють тут так, що італійський уряд відсуває на другий плян конфлікт з Абісинією з огляду на важку ситуацію в Европі.

ІТАЛІЙСЬКИЙ КОМУНІКАТ.

РИМ, 9. 3. ПАТ. Після засідання ради міністрів, що зібралася в суботу рано, оголосили такий комунікат: „Голова уряду подав раді міністрів напрямні італійської відповіди на заклик комітету 13-ьох: у принципі італійський уряд приняв заклик".

СМЕРТЬ ВОЖДА.

ЛЬОНДОН, 9. 3. ПАТ. З Аддіс-Абеби подають, що помер там рас Мулюгета, абісинський міністер війни.

ПОЛЕВИЙ СУД.

АДДІС-АБЕБА, 9. 3. ПАТ. Перед цісарським трибуналом відбувся процес проти кількох командантів із армії раса Дести, які не сповнили якслід своїх завдань підчас відвороту тієї армії. Одного обвинуваченого, Фітаврарі Аддема, засудили на кару смерти.

Зміна адреси 1 зол. Можна присилати почтовими марками.

Французи обсаджують прикордонні фортифікації.

НЕПРИМИРНА ПОСТАВА ФРАНЦУСЬКОГО УРЯДУ.

ПАРИЖ, 9. 3. ПАТ. Вчора увійшли у життя зарядження безпеки: військові частини обсадили фортифікації та відтинки між ними. Сьогодні припинили в армії відпустки, а урльопованих відкликали до своїх частин. Ніяких нових річників не покликали до зброї. З дальшими військовими постановами зажде французький уряд до часу, аж Ліґа Націй ствердить офіціяльно вину Німеччини; тоді франц. уряд застановиться над скріпленням пляну безпеки незалежно від санкцій, яких домагатиметься Женева.

НІМЦІ ОБВИНУВАЧУЮТЬ ФРАНЦІЮ.

БЕРЛІН, 9. 3. ПАТ. Відповідь французького уряду на німецький меморіял заскочила німецькі та дипльоматичні кола. Сподівалися, що Франція відкине Гітлерові пропозиції, але не так яскраво. Непримирному становищу Франції протиставлять рееерву всіх інших держав за винятком Бельгії. Тутешні політичні кола стверджують, що Франція бере на себе велику відповідальність, відкидаючи Гітлерові предложення.

Кінець версайського мира.

Львів, 9. березня 1936.

Рівно 15 літ тому славетний англійський економіст Кайнес писав буквально таке: „...Особисто гадаю, що це річ неможлива всю відповідальність за обставини, які допровадили до війни, скидати тільки на одну націю; війну викликав, бодай частинно, засадничий характер міжнародньої політики і загального суперництва під кінець XIX. ст., мілітаризм (однаково добрий у Росії, як у Німеччині та Австро-Угорщині), як також загально прийняті напрямні господарського імперіялізму. Зерно війни вродилось із глибин новітньої історії Европи". Сьогодні, після появи споминів Ізвольського, після виходу друком ріжних тайних архівів, після докладної аналізи европейської ситуації від 1870 по 1914 рік та зокрема тих чотирьох тижнів, які виповнили період між убивством Франца Фердинанда й першим виповідженням війни, — сьогодні ще більш не підлягає сумнівові, що скидати у Версалі всю вину за вибух світової війни лише на німців та робити з питання відповідальности моральну підставу такого мирового трактату, — це був історично-політичний абсурд. І тому та сама людина, яка мала тоді відвагу писати вищенаведені слова, послідовно в той спосіб висловлювалась про глузд версайського трактату: „...Через поставлення умов, яких виконання у буквальному розумінні є неможливе, трактат робить сам себе смішним та непокоїть Европу більше, ніж це було колинебудь передтим. Трактат, який переступає межі можливости, нічого у практиці не впорядкував... Чого Европа передусім потребує, то дійсної полагоди, а мировий трактат нам її не приніс..."*)

Не було такого засобу полеміки, з якого не користала французька преса й пропаганда, щоб зменшити враження тих слів відважного англійця. А проте впродовж наступних 15-ти літ з будівлі версайського трактату відпадала цегла за цеглою: прийшов плян Дова, потім плян Юнґа, потім мораторія Гувера й остаточний кінець німецьких репарацій та звязаних з ними союзницьких воєнних довгів; прийшло Льокарно з передчасною евакуацією Надренії, відпала справа Сари, роззброєння Німеччини перетворилось у створення могутньої німецької збройної сили, залеґалізованої льондонською морською умовою, — вкінці два дні тому з гуком провалилася остання версайська башта: деміліtargeризація рейнської полоси!

Як виглядають дотичні постанови версайського договору? На іншому місці шн. читачі найдуть текст статтей 42—44 версайського договору та статті 1 і 2 з додатку А договору з Льокарно. Нема ніяких сумнівів, що Німеччина своїм рішенням 7. березня ц. р. нарушила не тільки версайський трактат, що його підписала 28. червня 1919 під погрозою маршу союзницьких армій на Берлін, але й згаданий договір у Льокарно, що його підписала добровільно 1. грудня 1925. І нема ніякого сумніву, що Франція проти того кроку Німеччини мусить виступати. Мусить виступати не тому, що скасування демі-

*) „Der Friedensvertrag von Versailles" von I. M. Keynes, Professor an der Universität Cambridge. Vrl. Zur Politik und Wirtschaft G. m. b. H. Berlin. 1921

літаризованої полоси Надренії загрожує їй мілітарно: це смішна справа. Але глибоко поважна справа для Франції — це провал всієї політичної системи, яку здвигнула Франція у Версалі тамошнім трактатом та пізнішою сіткою союзів на підставі духа і змісту версайського тарктату. І коли ми читаємо, що пропозиція Гітлера — приступити негайно до переговорів про встановлення здемілітаризованої полоси по обох сторонах державного франко-німецького кордону, що та пропозиція викликала у Франції оклики обурення та насмішок, то це річ цілком зрозуміла і — льогічна: такий підхід французької сторони до такої пропозиції є нерозділько звязаний з усім дотеперішнім підходом французької політики супроти Німеччини і супроти політичного обличчя всієїповоєнної Европи. Теперішній німецький канцлер не сказав в останню суботу нічого нового. Ще 2-го серпня 1923 року заявив тодішній канцлер Штреземан у штудгартській промові таке: „Коли річ іде про те, щоб заінтересовані над Рейном великодержави обєдинилися, щоби взаємно собі запевнити недоторканість теперішнього територіяльного стану, то Німеччина готова одночасно приступити до такого союзу, щоб протидіяти небезпеці нових ударів, особливо нового обезкровлення народньої сили. Господарськи заприязнена з Францією Німеччина принесе можливо найбільшу гарантію реалізації такої мирової ідеї. Зате розбиття Німеччини, спроба відділити німецькі простори і спроба господарського та технічно-комунікаційного опанування її пограничних округ — тривко протичиться духові такого задуму". Відомий німецький політик фон Райнбабен, з якого твору цитуємо наведені слова, додає до них: „Відгухом такої знаменної заяви був єдино — вереск преси: офіціяльна французька політика не брала тих слів поважно..."**)

Хоча в два роки пізніше той сам німецький державний діяч стрінувся вже з формальним іншим становищем офіціяльних французьких кол, а проте дальший хід подій виказав, що Льокарно було або коротко-минаючим епізодом у французькій політиці (так, як епізодом без значіння був і ввесь імлистий пацифізм та пан-европеїзм Бріяна), або це був один із засобів, якими Франція гадала — між іншими засобами — також закріпити свою основну лінію поведінки: запевнити собі мир не тільки мировими договорами на площині „рівний з рівними", але й спутуючи контрагента (противника) клявзулями, що стверджували його нижчість, та одночасно оточувати того свого контрагента обручем військово-політичних потенціяльно-агресивних союзів. І тому Льокарно не могло втриматись і тому німецька історіософія переводить тезу, що від часу, коли керма влади у Франції спочила у руках кардинала Рішельє, від 1624 року, — через версайський трактат і договір у Льокарно Франція послідовно переводить ту саму свою лінію політики супроти Німеччини: коли не територіяльно, то бодай військово і мілітарно опанувати Рейном.***) І для тої політики служить не тільки союз з Англією і Італією, як гарантами границі Рейну, але й покровительство чесько-совітському союзові та власний франко-совітський союз: бо ті союзи не тільки гарантують Франції безпеку, але й зіштовхують Німеччину до ролі держави, оточеної кільчастим дротом, держави, яка не має ніякої можливости природної експансії, — в розумінні добуття змоги фізичної екзистенції для свого населення, — і держави, якої не приймається як повновартного партнера до спільної розвязки найважніших проблем світа

**) Freiherr Werner von Rheinbaben: „Von Versailles zur Freiheit", Hanseatische Vrl.-Anst. Brl.—Leipzig 1927.

***) Walter Hagemann: „Richelieus politisches Testament", 300 Jahre europäischer Unsicherheit C. Heymanns Vrl. Berlin 1934.

І тому твердження німецької сторони, що останній виступ Гітлера є ділом німецької чести — не є пустим згуком. Базування післяверсайського ладу на принципі поділу держав і народів на упривілеєні та упосліджені — мусіло заломитися. Суботнішній виступ Німеччини не є виступом проти Франції, не лежить у площині конфлікту між двома сусідніми державами. Це боротьба між двома системами, це страшний удар у систему геґемонії одної держави над европейським суходолом. Польсько-німецький трактат тому так обурює французьку прилюдну опінію, яка формується під впливом протинімецького фанатизму й хоробливого остраху перед німецькою інвазією, бо той трактат захитав згаданою системою. Прірву, яка витворилась, виповнили два нові договори: чесько-совітський і франко-совітський. Для збереження принципу геґемонії, для збереження своєї протинімецької ідеї-фікс, Франція не цуралась впровадити нинішню комуністичну Росію у концерт західних держав, ба навіть у ролі ґаранта істнуючого стану середної і західної Европи. Нема двох думок, що ті два союзи були для Німеччини провокацією. Суботнішній виступ Німеччини був відповіддю на ту провокацію.

Наш, український, інтерес у тому, щоб не елімінувати ІІІ. Німеччини з гурту міжнародніх чинників, заінтересованих у новій перебудові Европи, яка мусить прийти. Наш український інтерес у тому, щоб не була петрифікована система, яка вдарила по нас безпосередньо і посередньо та яка освячує стан, створений односторонньою волею переможців. З ментом, як до тих упривілеєних переможців прийнято ще й Совіти, сучасну тюрму народів, наш інтерес лежить беззастережно у провалі системи, яка стала системою Совітів. Ґерманофілізм та ніякий -філізм тут ні-при-чім. Рішає тільки і виключно інтерес: всіх українців, яких у даному випадку не ділять віросповідання, партії — ані державні кордони.

І. Кедрин.

ЯКІ ПРАВНІ ПОСТАНОВИ НАРУШИВ ГІТЛЕР.

42. стаття: Німеччині не вільно удержувати або будувати фортифікації на лівому березі Райну та на правому на захід від лінії, що йде на 50 кільометрів рівнобіжно до ріки.

43. стаття: У смузі, очеркненій 42. статтею не вільно постійно ані часово удержувати ані збирати військових частин. Заборона обнимає також всякі військові вправи та збереження всяких матеріяльних засобів для мобілізації.

44. стаття. Всякий замах Німеччини проти постанов 42. та 43. статті уважатиметься ворожим кроком проти держав, що підписали договір і нарушенням світового мира.

ДВІ СТАТТІ З ДОДАТКУ „А" ДО ЛЬОКАРНЕНСЬКОГО ДОГОВОРУ.

1. стаття: Високі договірні сторони гарантують, кожна за себе і всі разом: удержання територіяльного статус кво між Німеччиною і Францією та Бельгією, ненарушність цих кордонів, установлених у версайському мирі 28. червня 1919 р. або у його виконанні, а також пошанування постанов згаданого договору з 42. і 43. статті про здемілітаризовану смугу.

2. стаття: Німеччина та Бельгія як також Німеччина та Франція зобовязуються взаємно, у ніякому випадку не виступити проти себе наступом, нападом або війною.

Ця постанова не обовязує, коли йде:
1) про пристосування права самооборони, себто про опір проти нарушення зобовязань, попереднього уступу або яркого зломання 42. чи 43. статті версайського мира, якщо, воно полягає на неспровокованому нападі і якщо негайне ділання необхідне з огляду на зосередження збройних сил у здемілітаризованій смузі.

ПО ШИРОКОМУ СВІТІ.

Чеський премієр Годжа виїхав до Відня, де підписав торговельний договір з Австрією.

В Індії, у місцевості Аонля, підчас індуського релігійного свята дійшло до сутички між музулманами та індусами. Є вбиті та ранені.

Страйкарі у Ню Йорку погодилися на арбітраж посадника; слід сподіватися, що незабавом страйк покінчиться.

Японському премієрові Гіроті пощастило кінець-кінців скласти новий кабінет.

Еспанські комуністи здерли з німецького консуляту у Кадізі прапор зі свастикою та знищили його. Німецький шарже д'афер домагається сатисфакції та кращої охорони

При зміні адреси просимо подавати й стару адресу.

Закарпаття.

УЧИТЕЛЬСЬКА ГРОМАДА ЗНОВУ БЕЗ ГОЛОВИ.

Як читачам „Діла" відомо, в соціял-демократичній партії по викиненні визначних українських діячів настали внутрішні непорозуміння. Ті непорозуміння загостили й до організації українських учителів „Учительської Громади", де переважна частина членів належить до соціял-демократичної партії. І так учителі в своїй організації поділені на два ворожі табори, які ведуть між собою боротьбу: одні є проти проводу партії соц.-дем., другі твердять, що провід партії при викиненні українців поступав зовсім правильно. Провід партії не міг стерпіти ріжних нападів проти себе, що ділися в „Учительській Громаді", і тому вислав своєму послові, що заступає партію в празькому соймі, ультимат, у якім приказав, щоб посол інсп. Юліян Ревай зрікся головування в „Учительській Громаді"; коли того не зробить, йому відберуть посольський мандат. Посол Юліян Ревай був примушений відмовитися від головства в „Учительській Громаді" і так це товариство наших учителів на Закарпатті цього року вже вдруге осиротіло (вперше через уступлення Юліяна Гусяка). Очевидно, соціял-демократична партія такою поведінкою втратила вже значне число членів-українців.

НОВИЙ КРАЄВИЙ ПОСОЛ.

Між викиненими з соц.-дем. партії українцями є і п. Федір Ревай, що заступав партію у краєвому заступництві. По викиненні українців провід соц.-дем. партії зажадав від виборчої закарпатської комісії, щоб вона на основі закону відобрала від Ф. Ревая посольський мандат. Комісія прохання сповнила. Замість Федора Ревая краєвим послом назначений українець Данило Яцина, урядовець Каси Хорих в Хусті.

В СЕВЛЮШІ БУДЕ УКРАЇНСЬКА ГІМНАЗІЯ?

Окружний комітет у Севлюші рішив основати українську („руську") гімназію. Севлюська округа разом з містом дають на ту ціль 300 тисяч ч. к. і з цією сумою мають приступити до будови будинку гімназії в цьому році.

ЗА ОКРЕМУ ЛІКАРСЬКУ ПАЛАТУ ДЛЯ ЗАКАРПАТТЯ.

Лікарі на Закарпатті домагаються солідарно створення самостійної Лікарської Палати для Закарпаття. Своє домагання аргументують тим, що на взаємини з органами Лікарської Палати у Братиславі витрачають багато часу і гроша. До того лікарі словаки, члени Лікарської Палати, які заступають інтереси закарпатських лікарів, не знають ні культурних ні станових інтересів своїх товаришів лікарів із Закарпаття.

МОСКВОФІЛИ ТЯГАЮТЬСЯ ПО СУДАХ

Недавно сенат краєвого суду в Ужгороді засудив умовно на два місяці вязниці Ст. Іванчь, бувшого редактора „сатірическаво и гумористическаво журнала „Ку-ку" за те, що грозив П. Федорові (також „русскій") револьвером і домагався 600 кч., щоб „гаспадін" редактор не помістив у журналі образка, на якому Федор і його рідня були представлені в „смешном ізображенії". Такі-то на Закарпатті „русскі" редактори: в одній руці перо, в другій револьвер.

Тільки освітою, культурою і вихованням здобудемо кращу долю. Не жалуймо датків на скріплення освітних змагань.

ГІТЛЕР І СССР.

З суботнішньої промови Гітлера подаємо ще таке цікаве місце:

Коли мої міжнародні вороги роблять закид, що відкидаю співпрацю з Росією, відповідаю їм: *не з Росією, а з большевизмом*, що змагає до влади над світом. Як німець, люблю свій нарід і не хочу допустити до того, щоб над його життям зависла загроза комуністичної диктатури. Та вболіваю і про долю Европи; боюся, що деструктивні чинники азійського світогляду могли би принести тріюмф хаосові большевицької революції. Не можу перешкодити, щоб інші народи йшли дорогою, яку собі вибрали, але *не допущу до того, щоб і Німеччина увійшла на той шлях загади*. В европейській політиці відріжняю два табори: один опертий на незалежних національних державах, звязаних зі собою історією та культурою. З ним бажає Німеччина співпрацювати; з другим табором, що находиться під володінням большевицької доктрини, не хочемо мати ніякого звязку поза теперішніми міжнародніми політичними і господарськими звязками".

„Ревелятор“.

Пан Дмитро Паліїв веде пресову полеміку зі своїми політичними противниками. У „Батьківщині“ з 8. ц. м. є вже 9-та з черги стаття п. н. „Моя відповідь“. Не є в даному випадку річчю найважнішою — хоч вона й немаловажна, — що заголовок тих статтей невідповідний, бо ніхто п. Палієва так довго не зачіпав, поки п. Паліїв не розпочав атакувати *перший*. Річчю найважнішою є спосіб, у який п. Паліїв веде свою полеміку, є своєрідна, справді досі небувала метода „ліквідації“ своїх противників. Ця метода — це ревеляції, яких найпильнішими читачами є... неукраїнські читачі та зокрема неукраїнські політичні однодумці чи противники.

Коротко: п. Дмитро Паліїв бе своїх противників розкриванням куліс нібито давніх подій, але таких, що торкаються ще існуючих установ і живучих осіб. Ті ревеляції того роду, що просто денунціюють цілі організації, цілі пресові установи, цілі гурти осіб, ба навіть поіменно чорним на білому окремих осіб. Читач „Батьківщини“ (не конче український) довідується наприклад, що колишня Партія Національної Роботи „немов злучувалася з УВО“ і то „не лише ідеольогічними заложеннями, але й деякими людьми, що працювали в одній і другій організації. Між обома організаціями існували більш як близькі взаємини... УВО вимагала від своїх членів, які працювали в ПНР, щоб вони були там її експонентами“. Далі читаємо, що „УВО рятувало фінанси „Нового Часу“, — далі маємо цілу низку прізвищ відомих активних українських громадян. Про себе п. Дмитро Паліїв подбав, щоб серед тих „ревеляцій“ виразно підкреслити, що опинився „поза УВО“. Про інших каже скромно „ще дехто“, не вичисляючи вже поіменно, зате декого таки виразно причіплює до спільноти з УВО вже нібито після того свого перебування „поза“ підпіллям.

Читаємо все те й очам своїм не віримо. Під усім тим підписаний „Д. Паліїв“. Що це таке? Чи п. Дмитро Паліїв не знає, чим по суті є такі „ревеляції“?! Очевидно, можна казати, що польські чинники, які ці речі з титулу своєї професії студіюють і знають, уміють відділяти всуміш у п. Палієва перемішану правду від брехні (п. Паліїв нпр. зраджує дивний нахил до промовчування або переплутування дат), і що вони краще знають ціну тим „ревеляціям“, так, що практичної шкоди особам, що доступили чести опинитись серед „розшифрованих“, — не буде. Але не в тому річ. Річ у *методі*. Де хто у культурному світі щось подібне видав? Де ми живемо? Куди вже ми докотились? Чеже Д. Паліїв — це колишній посол, це журналіст, це людина, яка *мусить* мати почуття відповідальности за речі, що їх говорить, пише і робить? Може би справді найшовся якийсь лік на того роду розперезаність, може би справді можна втовкмачити людині, що громадське життя і все громадянство у XX. столітті — це не дике поле з часів мандрівки народів і що навіть тоді у тих кочуючих народів існували засади якоїсь примітивної льояльности супроти своїх компаніонів, союзників чи противників...

Німецькі війська обсадили Надренію.

БЕРЛІН, 9. 3. ПАТ. Урядово подали, що за минулу суботу і неділю обсадило Надренію 19 курінів та 13 відділів артилерії, стягнених з нутра краю. Розміщення цих військ покінчиться в неділю. Здебільша стоятимуть вони у долині Райну та в околицях, коло Шварцвальду, Ахену, Трієру та Сарбрікен матимуть дрібні залоги. Далетунські групи приїхали 7. березня до своїх нових залог у Кельні, Діссельдорфі, Франкфурті над Майном та Мангаймі. Два відділи протилетунської артилерії обсадили Кельн та Мангайм.

Нічю з пятниці на суботу увійшли німецькі війська до міст здемілітаризованої смуги: Кобленц, Франкфурт, Могунція та Кельн; населення витало їх оваційно. Військовою реорганізацією Надренії кермує полковник ген. булави Курт Галленкамп. У всій надрайнській смузі помітна скріплена активність політичної поліції.

ПЕРЕД ВИБОРАМИ В НІМЕЧЧИНІ.

БЕРЛІН, 9. 3. ПАТ. У неділю вечором виголосив Гітлер одногодинну промову до націоналістичних провідників, в якій підкреслив політичне значіння недалеких виборів до райхстагу і висловив надію, що німецький нарід однозгідно його піддержить, бо „ніщо не має так великого значіння в політичній боротьбі, як однодушний вислів волі 60-ти міліонової нації“.

Франція непримирна.

„ФАКТ, ЩО НІМЕЦЬКИЙ ВОЯК СТАНУВ НАД РАЙНОМ, НЕ ДОЗВОЛЯЄ НАМ НА НІЯКІ ПЕРЕГОВОРИ.“

ПАРИЖ, 9. 3. ПАТ. Вчора виголосив прем'єр Сарро через радіо промову з приводу положення, витвореного суботнім виступом Гітлера. „За останні роки — говорив Сарро, — потягнення Німеччини суперечили її словам. Німці заявляли, що вони мають мирні наміри, а рівночасно покинули розброєну конференцію і Лігу Націй. В рік пізніше привернули військову службу. 2. березня франц. амбасадор у Берліні дістав від Гітлера запевнення, що німецький уряд небавом предложить Франції точні предложення. Франція ждала німецького предложення, а тимчасом вчора франц. амбасадор дістав виповідження льокарнеського пакту. Поставили нас якнайбрутальніше перед доконаний факт. **Немає вже мира в Европі і не буде змоги вдержувати міжнародні взаємини, якщо такі методи стануть загальні“.** Дальше заявив Сарро, що його уряд не уступить перед ніякими погрозами, а **факт, що німецький вояк станув над Райном, не дозволяє Франції на ніякі переговори. Франція не є схильна оставляти Штрасбург під обстрілом німецьких гармат.** „Нім. уряд — кінчив Сарро — думає, що вибрав добру хвилину, бо Франція є у передвиборчій горячці. Та німецький уряд забуває, що у грізних хвилинах фр. історії припинювалися свари й усі партії єдналися для оборони незалежности та безпеки краю. І тепер франц. нарід дасть доказ, що не можна рахувати на свою мілітарну могутність у надії, що нею можна заволодіти Францією“.

ПАРИЖ, 9. 3. ПАТ. Як лише міністер Фляден дістав від берлінського амбасадора звіт про промову Гітлера, відбув нараду з прем'єром Сарро та кількома іншими міністрами. Опісля

ДЕНИС ЛУКІЯНОВИЧ.

За народне видання Шевченкових поезій.

Відома річ, від 60-их років минулого століття і над Дніпром і над Дністром, від 80-их над Прутом увесь український світогляд виростав із Шевченкової поезії. Це теж відомо, виростаючи переважно з формального культу поета (концерти, святочні промови, некоментована лектура) самі вони теж були більш формальні: Шевченкове імя на устах, глибока до нього пошана, але неособлива знайомість його творів, іще скупіше знання провідних його ідей та високих ідеалів і дуже далеке від того, щоб вони стали дороговказом громадянського життя одиниці, збірної національної праці. А про розміри культу Шевченка на Придніпрянщині — щойно після 1905. року навіть — свідчать утиски московського уряду: в 1912. році салдати обсадили „Чернечу гору“ під Каневом тай не допустили в Шевченків день ні студентів ні робітників до Тарасової могили. Коли ж переможні царські армії в 1914. році заняли Галичину, українці старшини і салдати чи з книгарень чи з бібліотек, то розхопили то викупили всі „Кобзарі“. Так і на полях боїв у ранених та вбитих частенько находилось у вояцьких „Кобзаря“, що другу Біблію Наддніпрянщини.

Отже культові Шевченка, хоч і формальному завдячуємо чимало, але й тямимо, що поверховість припізнила розвиток української думки, бо наш човен не розпустив вітрил над глибиною. Вина за це спадає вже здебільша на інтерпретів Шевченкових творів і на літературознавців. Тільки здебільша, бо інтерпретація літературних творів мусить спертися на їх повний, критичний текст і на висліди інших наук, що далиб правдивий образ суспільного й національного життя догичної доби.

Для шевченкознавців виринають у всіх цих ділянках особливі труднощі. За життя Шевченка тільки третина його творів була друкована, інші поширювались у відписах і копіях із відписів, у списках, подиктованих поетом із памяти. По його смерти одні автографи, сконфісковані в 1847. р., спочивали в департаменті поліції („III. Отдѣленіе“) в Петербурзі, інші рукописи і справлені поетом перводруки лежали то в Музеї Тарновського в Чернигові, то у схованках застрашених приватних людей: Цвітковського, Науменка. А „Кобзарі“ в Росії з цензурними, за кордоном із усіма, навіть псевдо-Шевченковими поезіями до 1907. року включно некваліфіковані редактори передруковували з некритичних текстів т. зв. празького видання з 1876. р. Про всі ці дивогляди та чудасії пише П. Зайцев у статті „Редагування тексту Шевченкових поезій“ (Т. Ш., Твори вид. У. Н. І. у Варшаві II., 211.).

Вислідами помічних наук, за винятком історіографії, шевченкознавці щойно віднедавна мають змогу користуватись. Дм. Дорошенко щойно в 1927. році (Записки Українського Інституту в Берліні, 1) розяснив українську історичну традицію Шевченкової доби. Вас. Сиповський щойно в 1928. році („Україна в російськім письменстві“, І.) показав, як сильно життя України відбилось у російській літературі. На Шевченкові спомини, списані у формі повістей, як на джерело пізнання тогочасної України, теж дуже пізно (в 1923. р.) звернено увагу. То знову: недоцінення Шевченкового „Щоденника“, факт, що неповна й некритична збірка Шевченкових листів появилась щойно в 1911. році (вид. Яковенка), що Шевченкова мова ще й досі не розглянута мовознавцями і т. д. Це хіба не перешкоди для інтерпретів Шевченкових творів?

•

В якійсь принагідній статті М. Рудницький мабуть не без досади, але й слушно замітив, що шевченкознавці інтерпретують і все ще інтерпретують Шевченкові твори. До цих слів критика гаразд навязати нелегке завдання всіх інтерпретів, що підходять до ґеніяльних творів, і зосібна до Шевченкових. Життя не тільки відтворене, але й *створене* у ґеніяльних письменних, отже саме те, чим ґеніяльний твір виростає понад добу творця, хоч би і в гострім конфлікті, але у відповідну форму майстерно — а це завжди міра досконалости — втілене і це суть ґеніяльної, безсмертної поезії. Критика шукає звязку і взаємин між думкою і вислобом, алеж основи й методи критики змінюються, з такими поновлюваними, відмінними, часом хибними[1]) підходами критик приступає до ґеніяльного твору, а думки і слова ґеніяльного поета залишаються ті самі, є вічні. Інтелект шукає в них творчої льоґіки, емоція переживає процес і красу творчости, дилетант глядить одного типу краси, сірий читач піддається приємним враженням і таким робом великі творці володіють думками і чуттям загалу, і так виростає культ поета.

Попри іманентні цінности Шевченкової творчости культ його постаті, якому рівного, а хоч би тільки подібного не стрічаємо в інших націях, коріниться ще і в українській психіці, чутливій та не скорій до волевої і чинної натуги, і в зовнішніх формах нашого збірного життя (недержавности). В інтересі нації завданням покликаних до того є підкласти більше реальні основи й підстави під цей культ, розглядаючи, висвітлюючи й популяризуючи Шевченкові ідеї та поширюючи доступно коментовані його твори.

Тепер це завдання влекшене, бо визвольні бої і здобута в них українська державність, хоч як коротко вона тревала, одне і друге дало нам змогу наближатись не тільки серцем до Шевченкової творчости, але й духом, інтелектом. У нашій уяві, в душі віджили, наче в дійсності повторились прадідів великих криваві бої і безславні чвари. Воно й розбудувало т. зв. „Шевченкіяна“.

З природи речі перед вела Наддніпрянщина (Інститут Шевченка, щорічники „Шевченко“ на зразок західноевропейських: Ґетівських, Шекспірових, Дантівських; багато інших видань, між ними Д. В. У.; пляни В У А. Н. і т. д.). Але еміґрація і Галичина теж причинилися своїми працями в ділянці дослідів і видань. Другим фактом великої ваги є висліди й успіхи фільольоґічної методи в інтерпретації Шевченкових творів (Огієнко Смаль-Стоцький, Сімович, Николишин, Ціпсик). Вона стримала надмірний розріст „впливольоґії“ в пору, коли деякі галицькі її представники небезкорисно звели свої досліди на бездоріжжя. Дійшло до того, що проти „Parallelenjagd-у“

---

[1]) Зразки цього маємо в зах.-европ. критиці на твори Гонкуртів, Фльобера, Бодлера; Брандес вияснив помилковість своєї критики на твори Ібзена (передмова до IV. тому Ібзенових творів).

‡

о. АТАНАСІЙ ЛЕВИНСЬКИЙ
совітник і парох Болехова
помер по довшій і важкій недузі в неділю 8. березня ц. р. в 75. р. життя. Похорони в четвер 12. березня ц. р.
В. Й. П.!

переговорював з амбасадорами Англії, Італії, СССР, з послом Чехословаччини та радником польської амбасади

ЗАЯВА МІН. ФЛЯНДЕНА.

ПАРИЖ, 9. 3. ПАТ. Як подає Авас, на пресовій конференції після міжміністеріяльної наради мін. Фляндеи зясував становище Франції у звязку із суботньою заявою Гітлера. Він пригадав недавній миролюбний заклик Гітлера на сторінках французької преси. Французький уряд заняв у парляменті становище прихильне для Німеччини і нераз пропонував їй переговори у справі летунського пакту, та німецький уряд постійно відволікав їх. Тепер німецький уряд надав франко-совітському пактові зовсім неточну інтерпретацію. Французький уряд звертається до громадської думки, здержуючись покищо від інших засобів; він входить у звязок з представниками інших держав, щоб спільно зареагувати на односторонне виповідження договорів. Французький уряд, згідно з льокарнським пактом, звернеться до Ліги Націй.

ВІДГУК ПО ІНШИХ СТОЛИЦЯХ.

ЛЬОНДОН, 9. 3. ПАТ. Виступ Гітлера викликав тут чимале враження. Мін. Іден переговорював по черзі з дипльоматичними представниками Франції, Італії та Бельгії. **Проти зломання Льокарна та Версаю запротестував, але Гітлерові предложення приняв** як вихідну точку для дискусії. Зі зовнішніх проявів реакції британських урядових чинників можна здогадуватися, що **вони не думають реагувати на потягнення Гітлера надто імпульсивно.**

РИМ, 9. 3. ПАТ. **Здогадуються, що Італія піддержить Францію** у теперішньому важкому положенні, бо перед роком у Стрезі разом з Англією потвердила льокарнські зобовязання та заявила, що виповнить їх.

БРІССЕЛЬ, 9. 3. ПАТ. Вчора пополудні зібралася рада міністрів під проводом премієра Ван Зеланда на надзвичайне засідання. **Згідно з 4. статтею льокарнського пакту рішили спрямувати справу до Ліги Націй.** Премієр поручив дипльоматичним представникам в Льондоні, Парижі та Римі навязати контакт з урядами, що підписали договір у Льокарні. Після наради з премієром заявив міністер народньої оборони журналістам: „Перш за все не треба тратити голови, бо нема причини".

МОСКВА, 9. 3. ПАТ. З Москви повідомляють, що промова Гітлера викликала в совітських колах сильне затривоження. В понеділок збирається рада нар. комісарів, щоб застановитися над витвореним положенням. Сподіються, що в найближчих днях почнуться між Москвою і Парижем подрібні розмови.

ВАШИНГТОН, 9. 3. ПАТ. Міністер закордонних справ Гол відмовився дати коментарі до Гітлерової заяви; заявив лише, що амбасадор з Берліна постійно інформує його про хід подій. **Офіційні чинники міністерства закорд. справ підкреслюють, що заняття Надренії не нарушує ніякого договору між Німеччиною та Злученими Державами.**

АНГЛІЙЦІ РОЗЧАРОВАНІ.

ЛЬОНДОН, 9. 3. ПАТ. Уважають, що одною з причин неґативного становища Англії до обсадження Надренії була сила німецьких військ. Англійці сподівалися, що цей акт матиме лише символічне значіння, коли тимчасом до Надренії увійшло не кілька дрібних відділів, а 25-тисячна армія.

СПІЛЬНА АКЦІЯ?

ПАРИЖ, 9. 3. ПАТ. Авас потверджує, що у **вівторок вранці відбудеться у Парижі зібрання представників держав, що підписали льокарнський пакт.** Братимуть участь: англійський мін. Іден, бельгійський премієр ван Зеланд та італійський амбасадор Черуті. З огляду на те переложили з вівторка на середу засідання комітету 13-ьох у Женеві.

ЛІҐА НАЦІЙ ЗБЕРЕТЬСЯ У ЧЕТВЕР?

ЖЕНЕВА, 9. 3. ПАТ. Тут кружляють чутки, **що у четвер 12. ц. м. збереться Ліґа Націй на надзвичайну сесію.** Правдоподібно у цій справі звернеться французький уряд до секретаріяту Ліґи.

„Нафта в Липю".

В числі 49. нашого щоденника в рубриці „Дописи" з Турки н. С. зайшла наслідком введення нашого дописувача в блуд неточність, а саме в дописі: „Нафта в Липю" помилково зазначив він, що нотар інкасує по 500 зол. денно. Міжтим нотар побирає свої належитости згідно з нотаріяльною тарифою.

В ЧЕСТЬ МИТРОПОЛИТА-ЮВИЛЯТА.

ПОКЛІН МИТРОПОЛИТОВІ УЧНІВ ФІЛІЇ УКРАЇНСЬКОЇ ДЕРЖ. ҐІМНАЗІЇ У ЛЬВОВІ.

На ювилей Високопреосвященного Митрополита Кир Андрія Шептицького, що його цього року святкує ціла Галицька Земля, відгукнулась найскорше шкільна молодь. У суботу, 7. березня ц. р. зложила Високодостойному Ювилятові, Архипастиреві й Батькові молодь, свій синівський поклін молодь філії української державної гімназії у Львові, влаштовуючи у своїм заведенні при вул. Пекарській 19 святочний вечір, що пройшов серед незвичайно милої, майже родинної атмосфери та залишив на присутніх дуже гарне враження. На програму вечора зложилися: привітальна промова, що її виголосив уч. VIII. кл. Семків, барітонове сольо, відспіване уч. VIII. кл. Мир. Антоновичем, смичковий квартет, що у складі Р. Бородієвича VII. кл., Волод. Боднара VIII. кл., І. Бирки VII. кл., Т. Филиповича VII. кл. і Л. Мурського VI. кл. відіграв Рубінштайнову „Оференмузік", декламація „В храмі св. Юра" Богд. Лепкого, що її віддав по мистецьки уч. VIII. кл. Яросл. Сподар і яка своїм глибоким та бадьорим змістом зробила на всіх, головно на молодь, велике враження, та вкінці три хорові точки, виконані мішаним і мужеським хором. Мішаний хор, хоч бракує йому добрих сопранів і альтів, виконав доволі трудні річи (Щедрівку Котка і псалом Бортнянського: „Боже, пісьнь нову воспою Тебі") гарно, рівно і складно та здобув собі за-

мусів виступити і Б. Навроцький („Гайдамаки" ст. 192), навіть прилучився до протесту Гуслистий („Гайдамаки", вид. У. А. Н.). Фільольоґічна метода дослідів протестує і проти наддніпрянських наказаних затій, що роблять Шевченка марксівсько-ленінським поетом

•

Рівнобіжно з критикою й літературознавством повинно йти розповсюдження поправного і скоментованого тексту. Та не можна сказати, що так робили текстольоґи, редактори і видавці, дарма, що поправний текст Шевченкових творів був доступний, а Шевченко сам показав редакторам дорогу, пояснюючи свої „Гайдамаки" передмовою і 23 примітками.

Ще коли про саме поширення Шевченкових поезій, то справа пішла наперед, головно на Радянській Україні. Там недавно тіраж Шевченкових поезій доходив до пів міліона річно. Інакше вже з поясненнями й коментарами: редактори й видавці наче не зважали на те, що й освіченій людині нелегко як слід розуміти Шевченка без допомоги спеціялістів. Правда, що Доманицький почав широко коментувати свого „Кобзаря", але епохальна вага його виступу тільки в тексті, опертому на Шевченкових автографах і він тільки цій справі присвятив увагу у своїй окремій праці п. з. „Критичний розслід над текстом „Кобзаря", (Київ 1907) та й цей, принятий ним текст Шевченкових поезій був канонізований до 1927. р.[*])

Установити науковий текст Шевченкових поезій можна було тільки на Придніпрянщині, де знаходяться його автографи. Зате галичани раніше почали не тільки розповсюднювати Шевченкові твори, не маючи над собою царської цензури, алеж і уважливіше йшли в них коментарі друкованих текстів (Огоновський, Романчук, Франко, Лепкий на еміґрації). В Галичині раніше почали випускати популярний вибір для народу („Просвіта"), для молоді (У. П. Т., коломийське видання, Учит. Громада, для школи (Николишин: Історичні поеми, Цісик: Політичні поеми). Згодом посипались і на Радянській Україні подібні збірки і збірні видання, але знову Галичина дала перше правдиве народне видання: В. Сімович на еміґрації. Правдиве, бо наддніпрянські „народні" видання треба розуміти як дешеві і в тому значінні почав і у Станиславові своє видання Ів. Ставничий (1934. р.).

Сімович (Кобзар, народне видання, заходом Евг. Вирового, Катеринослав 1921) перший ясно сказав у передмові, що завданням видавництва є спопуляризувати Шевченкові думки *серед народу*. Тимто редактор 26 Шевченкових поезій попередив їх пояснильними вступами, де нераз подає і провідну думку твору, у примітках пояснює менше знані слова, географічні й історичні назви, подає вістки про визначних діячів названих у Шевченка. Чимало цих пояснень, так само, як наголоси зроблено з уваги на „соборного" читача, усіж пояснення і примітки так складені і зредаговані, що вони для менш освічених необхідні, для освічених пожиточні, а то й потрібні. Дуже розумно зробив редактор, що порядкував Шевченкові твори хронольоґічно, бо це єдино раціональний уклад збірного видання поезій. Розумне й те, що нема в цій книжці непотрібного в народніх виданнях баласту, отже варіянтів, заміток про передруки і т. д. Все це надає книжці доцільности й вартости, так що маємо три основні стовпи в поширюванні Шевченкових творів: видання київської Академії для ученого світу, У. Н. І. у Варшаві для широких інтеліґентських кругів і Сімовича для народу. Усі три необхідні чинники, всі три рівновартні засоби поступу, розвитку і виховання нації.

•

До 1934. року, століття першого Шевченкового „Кобзаря" — треба надіятись — не тільки У. Н. І. у Варшаві, алеж і київська Академія закінчить розпочате видання, дарма, що краще до цього кваліфіковані редактори, поголовно заарештовані, караються десь на засланні. Та требаж і наново зредагувати і в світ пустити народне видання, бо його потребу пекуче відчувають широкі кола.

Поширення Сімовичевого видання стрінули колись цензурні перешкоди, як усі закордонні книжки. Це зродило появу двох редакторських спроб: Сабата і Ставничого. Перший з них мав великі претенсії: він не збирався доповняти прогалину і недостачу, популярних видань, а приступив до нового видання тому, що за його думку всі попередні не стояли на висоті завдання. Але його праця, не зважаючи на педантерію і велику скількість заввàг, мала такі основні і методичні хиби, що сьогодні, супроти нових видань його 1-ий і одинокий том не входить уже в рахубу. Добру волю і більше скромности виявив Ставничий. Обидвіж спроби стверджують потребу популярного видання Шевченкових творів.

Рік 1940. не за горами. Вже тепер треба забратися до обнови Сімовичевого видання. Нема й бесіди про те, щоб яке інше брати в основу. Але появилось воно 15 літ тому, а з того часу шевченкознавство дуже поступило вперед. Критика навіть виказала недогляди в поясненнях і коментарах. Очевидно, похибки і недостачі треба відріжнити від доброї цілости. Звісно, критику звернену не до особи, а до пояснильної праці треба використати в новому виданні книжки.

Чей ніхто не поставить запиту, чи народне видання Шевченкових творів потрібне. Адже ми чванимось, що ми демократична нація, що наша сила в народі. Адже відсталість народу від нас і наша від народу вирішила долю української держави в 1709. і 1919—1920 роках. Колиж виринає питання, хто повинен за справу взятися, відки фонди? відповісти неважко. Це обовязок освітніх установ. Добре зредаґована книжка для села і середніх верств, що стоїть на висоті завдання, відповідаючи духовим та освітнім потребам читача, мала досі, має і матиме запевнений успіх без ризика видавців.

Такий живий памятник Шевченкові буде тривкіший і вартніший, ніж поставлений Постишевом ґраніт у Харкові, ніж мріяні памятники в тих землях, де їх поставити не дозволяє влада.

[*]) Огріхом Доманицького є те, що він у деяких поезіях довільно складав („контамінував") текст із кількох варіянтів, замісць триматись одної основної редакції самого поета, а варіянти подати в примітках. Отже текст його часто контамінований, не науковий. Хиби його справили С. Єфремов і М. Новицький (1927); помилки цього видання провірив Ол. Голоскевич і його видання (Л. І. М. 1934) приняв П. Зайцев для У. Н. Інституту у Варшаві. Шевченко тільки першій своїй збірці дав заголовок „Кобзар", дальшим давав інші заголовки, тому від 1925 року (вид. Айзенштока і Плевака) замісць „Кобзар" дають заголовок „Поезії Т. Шевченка".

тальне признання присутніх. Гарно теж відспівав мужеський хор Абта „Радуйся Маріє“. Музичний провід був у руках проф. Романа Прокоповича, якому на пробах помагав уч. Антонович.

На святі явилися: представник хорого Митрополита-Ювилята Преосв. Кир Никита, представник Шк. Кураторії начальник Юс, директори жіночих гімназій: СС. Василіянок при вул. Длугоша і Рідної Школи, голова Т-ва „Просвіта“, голова Т-ва св. Андрея, вище духовенство, оо. катехити львівських шкіл, батьки молоді і багато визначних громадян. Своєю участю у святі причинилися всі вони до піддержання звязку громадянства із молодю та піднесли її у її творчій праці на дусі.

Учасник.

ДІТВОРА ЗАХОРОНКИ — МИТРОПОЛИТОВІ.

Це було їх свято — дітей. Діти виступали на сцені, дітей було багато й на салі серед видців. А може й неодин із дорослих забув намить про теперішність, перенісся думками в минуле, у своє дитинство й жив, відчував, як дитина. Чейже не дурно всім, і дітям і дорослим, найбільш подобалися саме фантастичні, дитячо-казочні точки програми: „Зимові чари“, „Забава квітів“, „Коли північ вибє“, „Зайчик у терні“ та „Горобчики і страхопуд“. Менше подобалися „Гейже діти на снігок“ і „Народній танок“. Але не тому, що вони були негарні, лиш тому, що були більше реальноо-буденні. А може найменше цікава була точка програми під назвою „Бабусина казка“, бо тут не було ніякої дії, тільки оповідання, та й діти в тій точці не брали активної участи. А й дітям не менш, як дорослим, хотілось, щоб виступали саме діти.

Інші точки програми носили відмінний, нечеб урочисто-офіційний характер. Це була репрезентаційна, хоч і зворушливо мила, дефіляда дітей, також зворушливе гарне й коротке вступне слово п. Софії Ракової, що згадала дітям і присутнім за велику постать Митрополита. Особі Митрополита була присвячена й перша та остання точка програми. Тому діти зі свого свята не тільки винесли яскраво-живі й сильні враження від казкового, на взірець Метерлінка символізованого, світу, але ці переживання звязали з постаттю Митрополита, що таку велику ролю грає в нашому національному та церковному житті.

Дитяче свято мало повний успіх. Саля була переповнена. Свято звеличали своєю присутністю оба Преосвященні, а з послів були на ньому пп. Целевич і Кузьмович, бо чейже ще й їх діти брали участь у сценічних виступах дітвори.

Ще одна обставина причинилася до успішности імпрези: невидна, зате повна посвяти підготовна праця жінки з її великою любовю до дітей.

Х.

Т. Шевченко і Музей Визвольної Боротьби України.

В Музею Визвольної Боротьби України у Празі конче повинно бути присвячене головне місце Тарасові Шевченкові, бо вся наша новітня визвольна боротьба починається ним, — вона вийшла з його поетичної творчости.

Він був перший, що зовсім свідомо поставив українському народові, як головну ціль перед очі, визволення України з московської неволі, і в самій боротьбі за визволення його поетична творчість грала дуже велику, провідну ролю.

В повній свідомості того факту Управа Товариства „Музей Визвольної Боротьби України“ на своїм засіданні дня 10. лютого 1936, з нагоди 75. роковин смерти пророка України, ухвалила:

1) заснувати в Музею окремий відділ Шевченка, щоб не лише своїм, але, власне якнайбільше, чужинцям дати змогу пізнати життя, творчість і культ Т. Шевченка;

2) зібрати в тім відділі особливо все те, в чім виявилася сила і вплив Шевченка у визвольній боротьбі країни, „щоб збудить хиренну волю“;

3) видати поклик до українського громадянства, щоб допомогло Музеєві якнайскорше досягнути цієї мети, особливо, щоб з нагоди вшанування 75. роковин смерти поета причинилося складками на будову Українського Дому у Празі для достойного приміщення в нім Музею Визвольної Боротьби України та відділу Т. Шевченка.

Виконуючи цю ухвалу, Управа Товариства „Музей Визвольної Боротьби України“ просить усіх земляків, розкиданих по цілому світі, щоб, поминаючи в цьому році память генія України Тараса Шевчнка, не забули подбати про будову Українського Дому у Празі, де буде також музей співця вільної, самостійної України.

Ст. Смаль-Стоцький, голова. *Ст. Сірополко*, секр.

З рідношкільного життя львівського повіту.

ВДАТНІ ОРҐАНІЗАЦІЙНО-ОСВІТНІ КУРСИ.

Усе рідношкільне життя львівського повіту зосереджується в Повітовому Союзі Кружків Рідної Школи. Це одна з найактивніших повітових установ, яка цілу сіть Кружків Р. Ш. заснувала у львівському повіті.

Працю в Повітовім Союзі проводять поодинокі комісії у ріжних напрямках, як: орґанізаційно-освітнім, фінансовім, видавничім, дошкільної і позашкільної освіти й ін.

Для поширення і поглиблення рідношкільної праці по селах Рада Повіт Союзу Кр. Р. Ш. під проводом голови проф. Миколи Ластовецького, за ініціятивою і заходами орґанізаційно-реферантової комісії під проводом голови п-і Блянки Баранової, уладила в місяці лютім ц. р. *орґанізаційно-освітні курси* для сільських рідношкільних робітників львівського повіту. Цілею курсів було дати сільським діячам належну теоретичну підготову і практичні вказівки до ведення рідношкільної праці по селах. Початок курсу відбувся 23-го лютого ц. р. Святочну промову виголосив проф. Ластовецький, опісля п-і Бляпка Баранова підчеркнула великі завдання Рідної Школи, як національно-виховного чинника в нашому народі. В курсі взяли участь делеґати Кружків Р. Ш. з двацять чотирьох (24-ох) сіл львівського повіту. В обсяг теоретичної частини курсів входили такі предмети: 1) Культурно-освітня праця Кр. Р. Ш. — дир. Домбровський. 2) Орґанізаційні справи й обовязуючі закони — п. Лев. Ясінчук. 3) Книговодство — дир. Сиротюк. 4) Орґанізація зоросту — п. І. Герасимович. 5) Дошкільна освіта — проф. В. Кузьмів. 6) Співпраця Кружків Р. Ш. з іншими місцевими установами — дир. В. Полянський. 7) Бібліотекарство — дир. Сиротюк. 8) Гигієна у вихованні молоді — лікар д-р Осінчук. 9) Аматорські вистави — дир. Олексин. Виклади ці, незвичайно основно і предметово обдумані, викликали велике заінтересування у слухачів.

Орґанізатори курсу подбали також за те, щоби нашим сільським діячам показати такі надбання нашої культури, як Національний Музей і Музей Наукового Т-ва ім. Шевченка. Д-р Свєнціцький і др Пастернак подбали, щоб курсантам дати приступні і точні пояснення наших мистецьких творів. Під проводом п-і Бляпки Баранової і проф. Ластовецького курсанти звідали також наші промислові підприємства й фабрики. З незвичайно великим зацікавленням оглядали вони фабрики: „Елеґант“, „Дендра“, „Ґер“ „Золотий Колос“ і текстильну фабрику „Комета“ на Знесінні. Управителі або власники підприємств давали всюди точні пояснення виробів даних продуктів „Маслосоюзу“ і „Фортуни Нової“ не могли курсанти звидіти з причини ремонту обох тих фабрик. Оглядини ці — це була найкраща, жива пропаґанда нашого рідного промислу по наших сільських кооперативах. Це зрозуміли наші промислові підприємства і дуже радо йшли на руку нашим сільським діячам. Тимбільше, що були це сільські інтеліґенти, селяни з покінченими кількома ґімназійними клясами або торговельними школами.

Курс закінчився дня 1. березня ц. р. святочними і бадьорими промовами орґанізаторів цих курсів, проф. Ластовецького й п-і Баранової. Опісля один зі слухачів дуже гарною промовою подякував орґанізаторам і референтам курсів за труд і працю для селян.

Велике значіння цих курсів як для піднесення національної свідомости, освіти і знання так і для плекання громадянських прикмет, промовляє за тим, щоб і інші повіти в краю улаштовували у себе подібні курси для селян.

Лявіна засипала 25 старшин.

ЛЬОНДОН, 9. 3. ПАТ. Зі Шінаґру, столиці Кашміру повідомляють: Мин. тижня на лещетарську прогульку кількох англійських старшин у зах. частині Кашміру впала лявіна, що засипала всіх учасників прогульки. Подібна подія склалася в тій самій околиці біля села Тітваль, лявіна засипала 25 людей. Досі добули 18 трупів.

СТУДЕНТСЬКІ СПРАВИ.

СТУДІЇ У ВИСОКІЙ ТЕХНІЧНІЙ ШКОЛІ В ДАНЦІҐУ.

Союз Українських Студентів „Основа“ — Данціґ подає до відома, що в зимовому семестрі 1935-36 покінчили студії у данціґській політехніці і дістали ступінь дипльомового інжиніра (Dipl.-Ing.): Мирон Рабій (Самбір) — на виділі електротехн., Роман Микичин (Львів) — на вид. буд. інжинерії, Богдан Окпиш (Львів) — на вид. архитектури, Богдан Федак (Львів) — на вид. буд. інжинерії.

Рівночасно подає до відома, що подання щодо принняття у Високу Технічну Школу в Данціґу на літній семестр 1936 можна вносити до 16. квітня ц. р. Виклади започинаються 16. квітня ц. р.

Данціґська політехніка має такі виділи та підвиділи: I. Виділ загальний: а) фільософічний, б) математично-фізичний, в) хемічний. II. Виділ загально-будівельний: а) архитектура, б) загальна інжинерія (водна, сухопутна, будова мостів, залізних доріг і т. п.). III. Виділ а) машиновий, б) електротехнічний, в) будова кораблів і корабельних машин, г) будова літаків.

Умовини принняття такі: 1) матуральне свідоцтво (від зрілости) з осьмиклясової ґімназії всіх типів в оригіналі й леґалізований переклад у нім. мові; 2) свідоцтво моральности, підписане урядом цивільним та парохіяльним (або бодай одним), в оригіналі й леґалізований переклад у нім. мові, якщо між укінченням ґімназії і внесенням подання або в разі перерви у студіях минуло більше як пів року; 3) куррікулюм віте (Лебенсляф) у нім. мові; 4) посвідка з відбутої піврічної, безперервної практики у фабриці машин або більшім технічнім заведенні і дневник праці (Арбайтсбух), якщо петент хоче записатися на один фах з III. виділу.

Оплати такі: одноразове вписове 35 гульд. (1 гульд. — 1 зол.), оплата семестральна коло 450 гульд. Члени С. У. С. „Основа“ можуть користати з допомоги в заплаченні семестральної оплати до висоти 250 гульд. Крім цього на вищих семестрах є можливе частинне, а то й цілковите звільнення від оплат на підставі свідоцтва незаможности і свідоцтва пильности.

Студії тревають від 4—6 літ.

Виділ Союзу поручає абсольвентам ґімназій технічні студії в Данціґу і просить звертатись по ближчі інформації на адресу:

Verein Ukrainischer Studenten „Osnova“, Danzig — Langfuhr, Technische Hochschule.

Виділ С. У. С. „Основа“ в Данціґу.

НОВИНКИ.

— **Подяка.** Українське Т-во Допомоги Емігрантам з України у Львові (вул. Руська 3) складає цим найсердечнішу подяку за надіслані жертви: Кооперативі „Каса Задаткова“ в Кімнаці Струмиловій в сумі зол. 40; Окружному Союзові Українських Кооператив у Збаражі в сумі зол. 30; Вп. пп. Галині з Дудків і Володимирові Хамулам в сумі зол. 10 з нагоди їх вінчання і Вп. п. Василині Ефимчуковій (Стопниця, воєв. келецьке) в сумі зол. 5. Жертви ці пішли на допомогу стипендіятам Т-ва, дітям емігрантів, учням ріжних шкіл у Львові.

— **Пригадка.** Т-во Допомоги Емігрантам з України у Львові (вул. Руська 3) просить усіх Вп. відборців календаря „Дніпро“, які досі не заплатили ще за нього, вирівняти належитість у сумі зол. 2 (конто ПКО у Львові ч. 504-782). 1660

— **Найближче число „Назустріч“**, яке дістануть наші передплатники, помістить між іншим д. цікаві статті та ілюстрації у звязку з 75-літніми роковинами смерти Т. Шевченка. Ось чому у нинішньому числі не присвячуємо цим роковинам більше місця.

— **Важне для ексмітованих.** Від кількох днів реєструють ексмітованих і тих, яких мають ексмітувати із мешкань і зарібкових льокалів. Ті, що втратили мешкання або льокаль, або яким грозить ексмісія повинні зголоситися в бюрі т-ва Охорони льокаторів і субльокаторів на львівське воєвідство. Львів ч. 18. в год. 10—12 і 17—19.

— З нагоди 75-ліття смерти Т. Шевченка появилась у Львові ціла серія листівок з репродукціями малярських творів поета. Є цих листівок 36; входять сюди автопортрети Т. Шевченка, його рисунки, акварелі та офорти, що є ілюстраціями до його творів або краєвидами та картинами з історії України. Багато з них мало відомих нашому ширшому громадянству. Видані вони на гарному папері і можна їх дістати по наших книгарнях у ціні 10 сот. за штуку. В ювилейний рік повинно би наше громадянство їх спопуляризувати, використовуючи як листівки тим більше, що дохід із них призначений на добродійні цілі. Фірми та установи з провінції можуть замовляти це видання гуртом на адресу А. Доценко, Львів, Виспянського 19, м. 4.

— З радіо. Львівська радіостанція передає у середу 11. березня з Варшави авдицію в 75-ліття смерти Тараса Шевченка. Вступне слово виголосить Ярослав Івашкевич, рецитації поезій у нових перекладах Каз. Вежинського й Лободовського, Тад. Голлендера й ін. Початок в год. 21.50.

— **Румунський журналіст відбуває подорож по світі.** До Львова прибув перед кількома днями рум. журналіст С. Горховер, що відбуває подорож по світі і збирає при цій нагоді підписи визначних людей до окремого альбому, що його передасть потім до рум. національного музею. Свою подорож намітив він на 4 роки. З побуту у Львові помістив п. С. Горховер статтю-імпресію в органі „Ecoul“ (ч. 1.377 з 4. березня), де згадав м. ін. про звідєдини в Ексц. Митрополита Шептицького, про відвідини в Нар. Канцелярії УНДО, в Українськім Нац. Музею і т. д.

— **Вечір шляхетних танців.** В понеділок 16. ц. м. відбудеться в салі Театру Ріжнородностей вечір танків школи Белі Коцової з новою програмою. Дохід на міський комітет позашкільної опіки у Львові. Початок год. 7.30 веч.

— **Показ українських промислових виробів.** Нас інформують, що показ українських промислових виробів, уладжений заходами студентів членів „Торговельника“ в салях Народнього Дому, проходить в дуже гарнім успіхом. До понеділка 9. ц. м. відвідало показ 3.414 осіб, у цьому 28 прогульок з 19 шкіл і бурс з 989 дітьми. Це тільки ті, що вписалися в книгу по 8. ц. м. Виставка буде отворена до 14. цього місяця.

— **Преісторичне товариство.** Наукове засідання з рефератом д-ра Ярослава Пастернака п. н. „Преісторичні викопалини в 1935 р.“ відбудеться в четвер, 12. березня ц. р. в інституті праісторії львівського університету при вул. Костюшка ч. 9. Початок год. 18. Вступ вільний.

— **Карпатське лещетарське т-во** уладжує в четвер 12. ц. м. ілюстрований знимками відчит проф. д-ра Ж. Клеменсевича: „Враження з зимової Олімпіяди в Ґерміш-Партенкірхен“ у домівці при вул. Сенаторській 6. Поч. год. 20. веч. Вступ вільний.

— **Богатство нашої землі.** На останньому засіданні польського Т-ва розвою східних земель обговорювали справу раціонального використання мінерального джерела в Меткові пов. Турка. Вода, типу алькалічної щави, має всесторонну лікувальну силу, як ствердили лікарські познаги, але досі не використовують її як слід. Компетентні українські кола повинні зацікавитись тим книшем на нашій землі.

— **За комуністичну аґітацію.** В Перемишлі скінчився цілотижневий судовий процес інж. Станислава Леша і шлюсаря Давида Друкера, обвинувачених у комуністичній аґітації. Леша засудили на 4 роки вязниці, причому кари на основі амнестії зменшено до двох літ. Друкер дістав півтора року вязниці, яку відсидів уже у слідстві, яке йому зачислено.

— **Асекураційні зловживання.** У Станиславові арештовано б. інспектора польської державної асекурації в Надвірній, Вацлава Мяновського, що допустився ріжних зловживань. В останньому часі він перебував у Сувалках.

— **Збіжє дорожіє, худоба таніє.** На краєвих збіжевих ринках зазначилася сильна тенденція майже на всі роди збіжа, яких ціна пішла трохи вгору. Поправилася значно ціна пшениці наслідком більшого запотребування у звязку з недалеким Великоднем. Жито і ячмінь також пішли вгору під впливом малої подажі і значного запотребування сільськими господарями на докормлювання худоби на весну. Продуцентам живого інвентару кінчиться паша і вони примушені докормлювати худобу збіжем та бульбою, або її продавати і то переважно за безцін.

— **На допомогу Поліссю.** Урядовий комісар на м. Варшаву воєв. Ярошевич видав відозву з покликом спішити з допомогою населенню Полісся, яке постигла стихійна катастрофа. Великі атмосферичні опади при відсутности морозів спричинили катастрофу, якої не памятають найстарші мешканці того багнистого краю. Примари голоду залягли над нещасним населенням, яке потрібує негайної допомоги від мешканців інших щасливіших воєвідств. Повстав громадянський комітет, що занявся збіркою грошей та харчів для голодного Полісся.

— **Стрільні набої у грибах.** ПАТ подає цікаві ревеляції, чому польський експорт до американських Зєдинених Держав не може розвинутися. Для прикладу наводить експорт грибів, які несовісні експортери, головно жиди, висилають в найгірших ґатунках, часто з домішкою піску, каміння, щоби підвищити вагу. Товар є переважно хробачливий і зігнилий, так що американська митна влада мусить його нищити. В кількох пересилках сушених грибів із Польщі знайшли крісові патрони з кулями і порохом, також мабуть задля побільшення ваги. Вложено їх до більших стрижнів мабуть зараз після збору. В однім тільки випадку знайшли 12 фунтів набоїв у сушених грибах. Американські фірми ставляться тепер до польського імпорту з найбільшим недовірям а сушені гриби з Польщі уважають гіршими від совітських, італійських і т. д.

Відзначення виставців на Показі виробів українського промислу.

10 ПОХВАЛЬНИХ ГРАМОТ.

Жюрі, до якого ввійшли інж. Ринсевський (Союз У. Купц. і Пром.), інж. Сербин (Центросоюз), інж. В. Несторович (ред. „Торговлі і Промислу“), чотирьох членів АНУМ, а саме д-р І. Івинець, Ковнат, д-р Драган і ред. Е. Козак та двох представників коoп. „Торговельник“ пп. Гірняк і Нагірний, на засіданні 8. ц. м. приділило 10 Похвальних Грамот за естетичні і з погляду реклями добре подумані кіоски. Ці грамоти дістануть фірми (поабучно): Астрон, Декоро, Ездра, Еко, Елеґант, Ерґон, Етан, Сусп. Промисл, Хром і Центросоюз.

Святочне вручення Похвальних Грамот відбудеться в неділю 15. ц. м. в год. 17-ій. До присутности запрошує Комітет Показу представників наших центральних установ і загал нашого громадянства.

Зимний туш.

АНГЛІЙСЬКА ПРЕСА ПРОТИ НОВОЇ ВІЙНИ З НІМЕЧЧИНОЮ.

ЛЬОНДОН, 9. 3. ПАТ. „Таймс“ пише: Канцлер Гітлер, перекреслюючи постанови у справі здемілітаризованої смуги, зламував льокарненський договір у найслабшому місці. Одначе хто хоче означити вчинок Гітлера агресією мусить розріжнити між походом німецьких військ, які займають безумовно німецькі землі, приналежні до Німеччини і між актом, піддержаним вогнем і мечем проти сусідів. Ніхто в Англії не може заперечити, що льокарнський договір брутально нарушили. Одначе теперішнє положення вимагає, щоб держави, які гарантували цей договір і держави, які користали з цих гарантій, на спільній нараді спокійно розглянули цілість і значіння нововитвореного положення. Справді французько-большевицький договір згоджувався з пактом Ліги Націй і мав оборонний характер, **але цей пакт одночасно вказував на Німеччину, як на можливого напасника і викликував у Німеччині острах перед окруженням. Британська опінія буде домагатись, щоб скористати з нагоди поширення і зміцнення збірної системи, до якої дає нагоду заява повороту Німеччини до Ліги Націй.** Все, що зміцнює Лігу, відповідає інтересам Франції не менше ніж інтересам Вел. Британії. Теперішне европейське положення вимагає спокійного розглянення пропозиції Німеччини. Теперішній момент відповідний до відбудови, а не до того, щоб попадати в розпуку. Майже вся англійська преса осуджує нарушення льокарненського договору, але одночасно накликує до холоднокровности і спокійного розглянення німецьких пропозицій. І так „Дейлі Телеграф“ пише: Марш німецького війська не дає ще основи до негайної акції, яку передбачує договір проти напасника. Щоденник сподіється що становище британського уряду буде заздалегідь обдумане, але одночасно міцне і неомильне. Від нього залежить дальший хід подій.

„Морнінг Пост“ пише: Тому, що нема іншого виходу, лише дискусія або усунення війська з Надренії війною, щоденник накликує, щоб холодно розглянути пропозиції канц. Гітлера. Заходи Франції, щоб супроти Німеччини престосували санкції, щоденник називає непрактичними, бо неможливо одночасно стосувати санкції проти Італії і проти Німеччини.

„Ню Кронікль“ домагається, щоб пропозиції Німеччини негайно розглянути. Ні один англієць не буде вважати символічної окупації достаточною основою, щоб піддержати французькі домагання та покарати Німеччину. Щоб Франція згодилася розглянути пропозиції Німеччини британський уряд повинен дати Франції рішучі запевнення, що якби мирові запевнення Гітлера виявились блефом, тоді В. Британія піддержить Францію проти напасника всіми своїми військовими силами.

„Дейлі Геральд“, орган Лейбур Парті стверджує, що тепер є дві дороги: або переговорювати або воювати. Санкції називає щоденник пустою балаканиною і не бачить ніякої причини, чому мали би їх пристосовувати. Про війну теж не може бути балачки. Тому розум наказує, щоб Рада Ліги звернула свою увагу на розглянення пропозицій Гітлера.

Большевицькі бази на Словаччині та шпіонажа.

БРАТИСЛАВА, 9. 3. ПАТ. „Сльовенска Правда“ вказує на статтю, яка появилася в московському часописі „На сторожі“. Большевицький часопис помістив мапу Чехословаччини та зазначив усі важні стратегічні точки, заповідаючи будову великих летунських баз у Словаччині. „Сльовенска Правда“ підкреслює, що большевицький часопис пише про чехословацькі військові справи якнайкраще поінформований. Завважне, що всі вістки, які подає московський часопис, а також подрібні дати про ріжні чехословацькі місцевости, що походять із останньої хвилини, вказують на те, що большевики мають їх від втаємничених і добре поінформованих осіб і що основуються на точних студіях у терені. Ці факти дуже цікаві й вони заслуговують, щоб їх занотувати — кінчить „Сльовенска Правда“.

—o—

Замирення Німеччини з Литвою.

БЕРЛІН, 9. 3. ПАТ. З півофіційних кол повідомляють, що німецький і литовський уряд вели переговори у справі взаємин між обома державами. На нараді рішили, щоб преса і радіо, які впливають на політичну опінію, подавали вістки про внутрішні справи спокійно і річево. Оба уряди дійшли до переконання, що з хвилиною пристосування такої тактики взаємини між обома державами унормалізуються. Одночасно оба уряди зможуть спокійно і річево вирішувати неполагоджені ще справи.

— Львівська хроніка. До мешкання ем. директора магістрату Йосифа Квятковського при вул. Коперника ч. 28 вломилися злодії і розпоровши огнетревалу касу, забрали готівку 1.000 зол. і біжутерію вартости кілька тисяч зол. — Скарбовий урядовець Н. повідомив поліцію, що його жінка втікла з якимсь приятелем, забравши з дому 1.700 зол.

— Краєва хроніка. Трибунал присяжних суддів у Львові засудив на досмертну вязницю Франца Гмерицького за участь у вимордуванні жидівської родини Кремерів у Вільці Мазовецькій коло Рави Руської. — 4-літній син рибалки Соловія в Горигладах пов. Товмач, бавлячись на березі спадистого русла Дністра, впав у ріку і втопився. — На дорозі в німецькому селі Дорнфельді пов. Львів, на 67-літнього Вільгельма Шангвайля напав вечором якийсь грабіжник і видер йому з кишені 26 зол. — В Перемишлі пропала без сліду 19-літня Ядвига Пачковська, видалившись перед кількома днями з мешкання своєї сестри. Недавно тому брат Пачковської кинувся під потяг, який відтяв йому обі ноги.

— Кривавий грабунок у потязі. Підміський потяг, що курсує між Варшавою і Жирардовом, був перед кількома днями видовищем кривавого грабункового нападу. До окремого переділу III. кляси увійшов якийсь чоловік з револьвером у руці і стероризувавши кількох пасажирів, стрілив до одного мужчини, що держав шкіряну теку під пахою. Вирвавши йому цю теку, грабіжник вискочив з потягу, що був в повному руху, і побіг до недалекого ліса. За кілька мінут потяг припинено і за бандитом пустилася погоня, але він щез без сліду. Показалося, що пострілeним пасажиром був Яків Захман, інкасент спіртової фірми у Гродзіску. У зрабованій течці він 10 тисяч зол. до варшавського банку. Захман умер до кількох хвилин.

— З Польщі. Під редакцію щоденника „Польскі Західної" в Катовицях підкинули петарду, якої вибух ушкодив сходи та шиби. — У Варшаві ведеться великий процес фальшівників монет, до яких належить також богатий дідич Ст. Кревеський. — В Ряшеві засудили на досмертну вязницю цигана Матія Каспровича, що вбив постерункового Кухарського у Вільчі.

— Конкурс на повісти про большевиків. Французька академія виховання і суспільної допомоги, якої президентом є кардинал Бодріяр, оголосила вислід конкурсу на повість про большевизм. Головою конкурсового суду був визначний письменник Анрі Бордо, член французької академії. Першу нагороду (50.000 фр.) признали російській письменниці Алії Рахмановій за її останню книжку „Фабрика нової людини". Другу нагороду (20.000 фр.) одержав австрійський письменник Ерік ф. Кінельт-Ледін за повість „Єзуїтен, Шпісер унд Большевікен", третю (5.000 фр.) росіянин за книжку в російській мові п. н. „Ненависть". Крім того вирізнили твори одної швайцарської письменниці і трьох французьких. Творів тенденційних, без артистичної вартости до конкурсу не допустили.

— Записав маєток державі. В румунському місті Крайові помер б. сенатор Жан Мігаіл, найбогатший чоловік у Румунії. Його маєток представляє вартість поверх міліярда левів. Мігаіл записав його державі з тою постановою, щоб 19 земельних дібр розпарцелювати по 3 гектари між селян. У всіх місцевостях, де находяться ці добра, мають створити вищі школи, а біля Букарешту господарську академію.

— Ріжні вістки. В місті Альтон у стейті Ілінойс живе 18-літній Роберт Вадльов, якого уважають найвищим чоловіком на світі, бо є півтретя метра заввишки. — З Бразилії повідомляють, що в провінції Сен Пауло шириться пошесть жовтої пропасниці.

З кіна.

КІНО „АТЛЯНТІК": *„КАПІТАН БЛЯД".*

Фільма з англійської історії з XVII. віку, з доби панування Якова II., коли кольоніяльна сила Англії почала поширюватись на далекі моря. Молодого інтелігентного лікаря, що станув в обороні раненого ворога, засуджує жорстока військова влада на шибеницю; король даровує йому цю кару, разом із сотнями інших засудженців так, що продає їх усіх як невільників до перших кольоній на карaїбських островах. У молодій, ідейній людині накипає ненависть до влади; лікар разом із товаришами недолі втікає на широке море. Так повстає одна із найславніших моряцьких ватаг піратів, що нападають на приватні та державні кораблі. Бачимо як проводир цих піратів з душею збунтованого анархіста стає ідейним патріотом. Найцікавіші в цій фільмі сцени морської битви, відтворені дуже ефектовно. Знайомимось із новою симпатичною парою артистів Еролем Лін і Олівією Гавіленд.

ІЗ СВІТОВОЇ ПАНОРАМИ.

Слава і дим.

В одному містечку еспанської провінції Гуельва відкрили цього місяця памяткову таблицю в честь одного мученика. Звався він Родриго де Херез. Був товаришем подорожі Колюмба і коли вернувся з Америки до Европи, привіз звідтіля таке чарівне зілля, що коли вложив його до уст — усі громадяни його міста мали підставу вірити, що продав свою душу дияволові. Сама рідна його жінка повідомила владу, що її чоловік має щось спільного з нечистою силою, бо коли тримає це зілля в устах, то з нею і балакати не хоче. З носа йому куриться, як з комина і на лиці має блаженну усмішку, якби в гиуаду зсунувся.

Зробили суд над ним і посадили його на 10 літ до вязниці. Коли Родриго вийшов на волю, побачив, що те, за що він відсидів тяжку кару, здобуло собі між часі права громадянства. В Еспанії і по всій Европі почало саме тоді поширюватись оте диявольське зілля, яке він привіз перший з Америки — тютюн.

Еспанська тютюнева монополія пригадала собі аж цього року імя цього першого свого „святого" і влада дозволила звеличати память першого мученика тютюневого диму. Міліони школярів, що починають курити нишком і нераз сидять у карцері, не знають навіть, що мають свого патрона, який терпів за ту саму справу. Тому прошу Шановну Редакцію „Діла", відому з того, що льояльно містить усе всякі голоси, навіть для себе не конче прихильні, бодай на цей місяць стягнути із стін і дверей своєї редакції надпис „Просимо не курити!", щоб віддати поклін борцеві за свобідне право курити.

На доказ, що не тільки американський тютюн, а навіть американська люлька не шкодять так дуже здоровлю, подаю ще один науковий факт, записаний цими днями чужинною пресою.

53 роки тому дістав один хлопчина з Монтреалю в Канаді від своїх батьків перші довгі штани і чудову оливяну люльку. На другий день люлька щезла безслідно. Цими днями оперували 50-кількалітнього мужчину, власника великого готелю в Монтреалі. Розрізали йому живіт і там найшли саме ту оливяну люльку, яку він проглинув іще дитиною. Люльку передали до медичного музею. Один учений, що викурює 100 папіросів денно, почав навіть доказувати, що якби не люлька в животі монтреальського громадянина, то він ніколи не добув би із себе стільки енергії, щоб дійти до міліонів.

Сам я не курю. А проте вважаю, що коли хтось терпить за тютюн, як терпів Херез, або за люльку, як мучився на операційнім столі монтреальський готеляр, — то треба їх шанувати. Живемо в таких часах, що потребуємо щонайбільше ювилеїв і роковин. І якби в нас ті, що святкують ювилеї та роковини, покривали ще хоч частиною кошти своєї реклями, то ми з ювилейного диму могли би тягнути не менші доходи, як державний монополь з диму тютюневого.

Діоген Бочка.

✝ Посмертні згадки.

М-р Олександер Яськевич. Дня 18. лютого ц. р. помер у загальному шпиталі у Львові м-р Олександер Яськевич у 46. р. життя. Тлінні останки перевезено зі Львова до його родинного села Лядське Шляхотське, повіт Товмач, де серед здвигу місцевих громадян похоронено його дня 23. лютого ц. р.

З Покійним війшов у могилу один з кращих синів нашого народу, б. член Укр. Гал. Армії. Від ранніх літ працював він для добра народу, головно над економічним піднесенням свого села й повіту. В останніх часах перенісся до Станиславова, де працював як кандидат адвокатури, і всюди полишив сліди своєї праці по наших установах. Осиротив дружину і трьох малолітніх хлопців, полишаючи по собі жаль серед найближчих, товаришів та земляків цілої Товмаччини. В. Й. П.!

Спорт.

УКРАЇНА — ПОГОНЬ 1:8 (1:3)

Вчорашні тренінгові змагання між Україною і Погонею започаткували весняний сезон у копаному мячі у Львові. Як можна було передбачувати, Погонь, найкраща дружина у Львові, віцемистець Ліги, яка до того пильно тренує вже кілька тижнів під проводом доброго тренера-чужинця, легко вирішить перемогу у свою користь. Так і сталося. Погонь виступила в найкращому своєму складі і мала ввесь час перевагу. Не можна сказати, щоб змагуни України легковажили собі противника і не грали завзято. Але видно було, що вони не тренували, до того вони слабші фізично й технічно. Всеж таки напад України мав кілька дуже догідних моментів, які легко міг використати і підвищити відношення воріт у свою користь. Україна виступила до змагань у такому складі враз зі запасними грачами: воротар Босий; оборона: Воробець, Скоцень; поміч: Цимбала, Сиротюк, Якимів і Підлісецький; напад: Петрів, Кревеський, Мікльош, Магоцький, Скоцень, Малюха, Крушельницький. Ворота для України здобув у 23-ій хвилині першої половини з гарного перебою Магоцький. Незле працювали: Воробець, Підлісецький, Петрів, Мікльош і Магоцький. Воротар Босий мав деякі добрі моменти, але мусить ще багато над собою працювати, щоб не робити промахів (на совісти має найменше 4 голі). Для Погоні стрілили голі: Матіяс II. (4), Люхтер 3 і Нехцьол 1. Суддював Райш. Видців коло 1000.

ЛЬВІВ. **Гасмонея — Львовянка 6:1 (3:0).** Змагання товариські.

ЗАГ. ЗБОРИ ЛЬВІВСЬКОГО КЛЮБУ СИТКІВКАРІВ.

Загальні Збори Львівського Клюбу Ситківкарів відбудуться дня 26. березня ц. р. в год. 18 (6 веч.) у домівці К. Л. К. Домініканська 11, з таким порядком нарад: 1) Відчитання протоколу з останніх Зборів, 2) Звіти голови і скарбника, 3) Ухвалення абсолюторії, 4) Вибір Виділу і Контрольної Комісії, 5) Евентуалії. Коли не буде вимаганої кількости членів, Збори відбудуться в годину пізніше без огляду на кількість приявних.

ПІНГ-ПОНГ.

В неділю 8. ц. м. розіграно в домівці Соколі IV. фінали пінг-понгових змагань за першенство Львівщини. В поодинокій грі мужчин перше місце добув Соколовський (УССК), 2. Сомко (С. IV.), 3. Лавро (С. IV.), 4. Старицький (Плай). Гру жінок виграла Семчуківна (С. IV.) перед Кобзяріиною (Плай). В мішаній грі першенство добула пара Скрипій-Муць (С. IV.), 2. Дмоховська-Соколовський (УССК). Подвійна гра мужчин 1. Муць-Сомко (С. IV), 2. Залеський-Тис (С. IV.).

ЛЕЩЕТАРСЬКІ ЗМАГАННЯ ЗА МИСТЕЦТВО ПОЛЬЩІ

В пятницю почалися в Закопанім міжнародні лещетарські змагання за мистецтво Польщі. В штафетовім бігу 4 X 10 км. перше місце заняли: Берих, Льорек, Давідек і Скупель у часі 3:12:36 сек. Найкращий час індивідуально осягнув Ян Давідек — 46:17 сек. В суботу відбувся біг на 15 км. До бігу ставуло 69 змагунів, скінчило біг 66. Перший приїхав Каррель — 55:17; 2) Вавжко 56:03; 3) Чех Бронислав 56:44. У зложенім бігу перше місце заняв Вавжтко — 240 точок. В неділю відбувся конкурс скоків до зложеного бігу та отвертий конкурс скоків. Перше місце заняв у норвеській комбінації Ст. Марусаж — 456 точок, 2) Бронислав Чех — 448,5 т. — Біг на 50 км. у понеділок не відбувся, бо нема снігу.

СОНЯ ГЕНІЄ ІДЕ ДО ГОЛІВУД.

З Парижа надійшли вістки, що Соня Геніє виїхала в пятницю несподівано до Америки. В Ню Йорку Соня Геніє підпише контракт на виступи в Голівуд.

МЯЧЕВІ ЗМАГАННЯ ЗА КОРДОНОМ

ПАРИЖ. **Франція — Бельгія 3:0.** В неділю відбулися в Парижі міждержавні мячеві змагання. Перемогла дружина Франції.

БОКС У ШКОЛІ.

В Гамбургу ввели бокс як предмет навчання від третьої кляси народніх шкіл.

Нові книжки й журнали.

КНИЖКИ.

ЦІННИК НАСІННЯ ПОЛЬОВИХ, ГОРОДНИХ І КВІТКОВИХ РОСЛИН. Накладом Народньої Торговлі, Львів 1936. Стор. 32, ф. 4°. Цінник насіння Народньої Торговлі на 1936 зладжений дуже солідно, багато ілюстрований, вповні рівновартний чужим найкращим цінникам насіння. На початку цінника „Сільський Господар" і Ревізійний Союз Українських Кооператив стверджують, що Народня Торговля продає насіння найкращої якости. Для кожного українця буде великою приємністю мати в себе цей цінник. Його можна дістати безплатно по всіх складах „Народньої Торговлі", або в її централі: Львів, Ринок 36. Цей цінник причиниться у великій мірі до того, що українське населення зрозуміє вповні, що за добірним насінням треба звертатися до „Народньої Торговлі".

ЛІТОПИС БОЙКІВЩИНИ. Самбір 1936. Р. VI. Ч. 7. Зміст: Ярослав Пастернак: Шнурова могила в Кульчицях. — Д-р Володимир Кобільник: З археольогії Бойківщини. — М-р Ярослав Рудницький: З фонетики бойківського говору. — о. Роман Лукань ЧСВВ: Дрогобицькі українці в краківськім університеті в XV і XVI віках. — Д-р Франц Коковський: З етнографічної збірки музею „Бойківщина". — Ярослав Фальковскі: З етнографічної збірки музею „Бойківщина". — Д-р Володимир Кобільник: Матеріяльна культура села Жукотина, турчанського повіту. — Місцеляниєа. — Рецензії. — Новинки. — о. Юсиф Кміт: Словник бойківського говору ч. V.

ЖУРНАЛИ.

ВІСТИ З ЛУГУ. Р. XI, ч. 2 за лютий 1936. Зміст: За непослух, за бунт. — Лугове свято в неділю 24. травня 1936 р. Потреба лугового інструкторського курсу. — Приготовляйте площу до вправ. — Упорядковуйте членство Товариства Луг. — Вирівнуйте довги у Великому Лузі. — Пляни праці на лютий і березень. — Дбайте про фонди для Лугової Організації. — З життя Лугової Організації.

СОКІЛЬСЬКІ ВІСТИ, орган Українського Сокільства. Львів, березень 1936. Р. IX. Ч. 3. Зміст: О. Вальчик: Учасники. — Організаційні справи. — Суперництво 1936 р. — Від Адміністрації. — Зі сокільського життя. — Зі життя Українського Сокільства за кордоном. — XI. Олімпійські Ігрища. — Руханковий додаток. — Змагання Сокільської Лещетарської Секції у Львові. — Звідомлення зі збіркової акції викупна „Українського Городу" у Львові. — Розривковий кутик.

УКРАЇНСЬКЕ ЮНАЦТВО, ілюстрований журнал української молоді. — Львів березень 1936. Р. IV. Ч. 1.

СПОРТ, часопис Українського Спортового Союзу. Львів, 5. березня 1936. Р. I. Ч. 2.

КАМЕНЯРІ, голос молоді. Львів, березень 1936. Ч. 1.

ГОСПОДАРСЬКО - КООПЕРАТИВНИЙ ЧАСОПИС. Львів, 8. березня 1936. Р. XVI. Ч. 10.

ВІСТИ Музею Визвольної Боротьби України. Прага, лютий 1136. Ч. 11.

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає.

Театри

Великий Міський Театр.

Вівторок, 10. III. год. 8. веч. Аб. 11. „Трафіка пані генералової".

Середа, 11. III. год 8. веч. „Баль у Савою". Купони „Або" неважні.

Четвер, 12. III. „Трафіка пані генералової".

Театр Рівнородностей.

Вівторок, 10. III. год. 8. веч. „Трафіка пані генералової".

Кіна.

АПОЛЬО: „Циганський барон" (на основі оперетки Ів. Штравса).

АТЛЯНТИК: „Капітан Блад" (Олівія Гевіленд і Ероль Флин).

ВАНДА: „Тарзан безбоязний", „Пригоди пеховця".

ГРАЖИНА: „Дівча з Будапешту" з Мартою Егерт.

КАСІНО: „Бурлак знад Волги".

КОЛІСЕЙ: „Тайна Пераку", ревія: „Все на маслі".

КОПЕРНИК: „Останні дні Помпеїв" і кольорова гротеска.

МАРУСЕНЬКА: „Шір-Гашірім" і додаток „Співаймо всі разом".

МІРАЖ: „Моє сонічко" (Шерлі Темпль) і „Місто духів" (Бастер Кітон).

МУЗА: „Його Екселенція шофер".

ПАН: „Анна Кареніна" з Гретою Гарбо.

ПАКС: „Секвоя" та кольоровий муз. додаток.

ПАЛЯС: „Його велике кохання".

РАЙ: „Недокінчена симфонія" з Мартою Егерт.

СВІТ: „Недокінчена симфонія" з Мартою Егерт.

СТИЛЕВЕ: „Метрополітен" і ревія.

ТОН: „Бенгал".

УТІХА: Під гарячим небом Аргентини" та ревія.

ХИМЕРА: „Той, що розбив банк у Монте Карльо".

Фотоплястікон.

(пл. Марійська 5.)

Італія.

Закордонне радіо.

Вівторок, 10. березня 1936.

Відень (506,8) 15.20 Концерт для дітей, 17.15 Солісти, муз., спів, 20.10 Опереткова музика, 22.10 Віольончеля, **Кошиці** (259,1) 18.00 Для Закарпаття, 21.00 Естонські нар. пісні, **Мор. Острава** (269,5) 17.35 Лістові пісні, **Прага** (470,2) 17.20 Соната г-моль Рахманінова, 18.25 Гротески й гуморески, спів, 20.35 Фр. пісні, **Копенгаген** (255,1) 21.25 Фінські нар. мельодії, **Париж** (1648) 12.00, 13.15 Симф. концерт, 17.00 Спів, 17.15 Дрібні форт. твори, **Берлін** (356,7) 14.15 Розр. концерт, 16.00 Музика живучих композиторів, **Кенігсвустергаузен** (1571) 14.00 Музика. 18.00 Сучасні хор. пісні, **Лайпціг** (382,2) 16.20 Солісти, муз., спів, 20.10 „Цар і тесля" ком. опера Льорцінга, **Мінхен** (405,4) 13.15, 16.50 Музика, **Будапешт** (549,5) 17.30 Спів, 18.30 Концерт оп. орх., 20.40 Фед. твори Ліста, **Мілано** (368,6) 13.10, 22.45 Музика, 20.35 Симф. концерт, **Рим** (420,8) 17.15 Розр. концерт, 19.00 Легка музика, 20.35 „Андрій Шеніє" оп. Джордана.

Середа, 11. березня 1936.

Відень (506,8) 17.00 Сучасна австр. музика, 19.25 „Викрадення зі Сераю" оп. Моцарта. 22.10 Веселі опереткові мельодії, **Прага** (470,2) 11.05 Сальонова музика, 1.00 Найнов ша чеська симф музика, **Париж** (1648) 17.00 Спів, 18.30 Орх. концерт, 21.00 Соната а-дур на скр. і форт. Шумана, 21.45 Вечір муз. авдицій. **Білгород** (437,3) 15.0 Концерт, 19.30 Словінські пісні, **Берлін** (356,7) 8.30 Музика, 14.15 Розр. концерт, 16.45 Сонати — скр., форт., 20.45 Хор. пісні Брамса, 21.00 Веселий концерт, **Кенігсвустергаузен** (1571) 8.10 Музика, 19.00 Танок інструментів, **Кельн** (455,9) „Аптикар" оп. Гайдна, **Лайпціг** (382,2) 14.25 Музика, 16.30 Смичк. квартет д-дур Чайковського, 20.45 „Валькірія" оп. Вагнера, **Мінхен** (405,4) 17.00 Шуманові твори, 18.00 Веселе муз. пополудне, **Будапешт** (549,1) 12.05 Спів, 13.00, 22.26 Циг. музика, 18.40 Сальон. музика 20.15 Концерт орх., **Мілано** (368,6) 11.30 Легка музика, 13.10 Популярні мельодії, 1..10 Камер. концерт, 20.35 „Орсеольо" оп. Піцетія, **Рим** (420,8) 19.00 Легка музика, 20.35 „Гавайська цвітка" оп. Абрагама.

Львівське радіо.

Вівторок, 10. березня 1936.

6.30 Раншня авдиція, 6.50, 7.30 Музика з гр. пл., 7.20 Ранішній денник, 7.55 Трохи інформацій, 8.00 Для шкіл, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Полудневий денник, 12.15 Для молодших дітей: Самоварові товариші, 12.30 Концерт орх., 13.25 Домашнє господарство, 13.30 З ринку праці, 13.35 Легка музика з гр. пл., 15.15 Експорт, 15.20 Біржа, 15.30 З ріжних країв, гр. пл., 16.00 Скринька ПКО, 16.15 Концерт на обой і фортепіян, 16.45 Вся Польща співає, 17.00 Потасові солі. 17.15 Концерт орхестри: Опереткова музика, 18.00 Куток мови, 18.10 Пісні в супр. форт., 18.30 Техвічна скрипька, 18.40 Сільва рерум, 18.45 Скрипковий ресіталь Вацл. Коханського в супр. форт., 19.00 Львівський актуальний фейлетон, 19.20 Реклямовий концерт. 19.35, 19.40 Спортові вістки, 19.50 Актуальна гутірка, 20.00 Симф. концерт; у перерві ок. 20.50 Веч. денник. Із сучасної Польщі, 22.00 Трансм. із Загребу: „Еро-збиточник" 3. дія оп. Як. Готовада. 22.45 Культ героїв у Польщі, відчит у німецькій мові. 23.05 Танкова музика з гр. пл.

Середа, 11. березня 1936.

6.30 Раншня авдиція, 6.50, 7.30 Музика з гр. пл. 7.20 Ранішній денник, 7.55 Трохи інформацій, 8.00 Для шкіл, 11.57 Сигнал часу, 12.03 Полудневий денник, 12.15 Новини весняної моди, 12.40 Російська музика з гр. пл., 13.25 Домашнє господарство, 13.30 Концерт бажань з гр. пл., 15.15 Експорт, 15.20 Біржа 15.30 Концерт квінтету. 16.00 За китайським муром — авд. для дітей, 16.20 Сонати на форт. і скрипку, 16.45 Гутірка музика зі слухачем радія, 17.00 В обороні тенденційної повісти. 17.20 Світ дійсно гарний — авдиція ілюстрована музикою Легара, 18.00 Про книжку Вілієма Біба „923 метри під водою", 18.10 Доротея Гельмріч співає англійські та французькі пісні, 18.30 Геройська комедія про Львів, 18.45 Авдиція смичкової орхестри, 19.00 Про ужиткову графіку, 19.20 Рекл. концерт, 19.35, 19.40 Спортові вістки, 19.50 Актуальний репортаж, 20.00 Сильветка фр. композиторів, муз. репортаж, 20.45 Вечірній денник, 20.55 Із сучасної Польщі, 21.00 Авд: Творчість Фр. Шопена, 21.40 Актуальна госп. гутірка, **21.50 Авд. в 75-ліття смерти Тараса Шевченка (Вступне слово виг. Яр. Івашкевич, рецитації поезій у нових перекладах Каз. Вежинського, Й. Лободовського, Тад. Голендера й ін.),** 22.50 Сальонова й танк. музика).

Радіокутик.

75-А РІЧНИЦЯ СМЕРТИ Т. ШЕВЧЕНКА.

У 75-і роковини смерти найбільшого українського поета Тараса Шевченка, „Польське Радіо" надає авдицію 11. березня год. 21.50. Вступне слово скаже знаний польський письменник Ярослав Івашкевич.

В авдиції будуть деклямувати вірші Т. Шевченка в польському перекладі Вежинського і Лободовського.

У концертовій частині Український Національний Хор ім. Лисенка відспіває кілька пісень до слів поета.

МУЗИЧНІ ЗАГАДКИ В „ПОЛЬСЬКОМУ РАДІЮ".

„Польське Радіо" готовить своїм слухачам час від часу цікаву розвагу в вигляді музичних загадок. Вони є тим більшою атракцією, що дають можливість численним учасникам здобути цінні нагороди.

Ціль цієї імпрези подвійна. З одного боку йде про те, щоб дати широким кругам слухачів своєрідну емоцію, звязану з такими конкурсами, з другої — щоб викликати серед радієвої публики зацікавлення якоюсь постаттю з музичного світа.

Недавно відбувся такий конкурс п. н. „Вгадай, що чи хто?" Оголошення вислідів конкурсу було 22. лютого ц. р. Наслідки були несподівані. Загалом надіслано понад 8 тисяч відповідей, з яких було влучних понад 4 тисячі.

Подяка.

У важкім горі, яке післав на нас Всевишній, покликуючи до себе в 66 р. життя нашу Найдорожчу і Незабутню Маму, **Йосифу з Подлуських Кліш** виявлено їй стільки пошани, а нам сердечного співчуття, що не маємо слів, щоби як слід усім подякувати.

Цею дорогою щиросердечно дякуємо Високопреподобному Духовенству, що під проводом о. декана Качмара взяло численну участь у похоронах в дні 5. березня ц. р., місцевому хорові, що під проводом Вп. п. мецената Утриська своїм сумним співом звеличав цей сумний обряд, супроводжаючи нашу Новіджаловану Маму на вічний супочинок, а церковним братствам за участь.

Зокрема щирі слова подяки висловлюємо шляхотному і дорогому Міщанству Комарна, що на вістку про смерть нашої Мами своєю поміччю та своєю масовою участю в похоронах виявило стільки пошани до Покійниці, а нас ні на хвилину не залишало самих. Також дякуємо Рідні і Друзям, що щиро старалися нас розважити у тім безмежнім горю.

о. Григорій Кліш з Ріднею.

БІРЖА.

ГРОШІ.

Долар у Львові у приватних оборотах 5.22—5.24.

Нім. марка 1·45—1·48, фр. франки 34.90 35·10, шв. франки 172.50—173·25, фунти стерлінги 26·15—26·25, австр. шілінги 98·00—100.00, чеські кор. 19.00—19.50, рум. леї 26·00—28.00, італ. ліри 32.00—35.00.

Золото: Доляри 9.00—9.04, Рублі 47.50—48·50, Фр. франки 34.50—35·00, Корони 36·40—37·00, Дукати 83.00—83.50; 1 грам золота 5.93.

Срібло: Корони 0.25, Рублі 1.30, Фльорени 0.70; 1 гр. срібла 7—8 сот.

Заставні листи: 4½% дол. Т. К. З 38—40, 5% дол. Б. Г. 49—51, 4% Зл. Б. Г 41—43, 4½% Зл. Б. Г. 44—46, 4½% Ком. 48—50, 4% ком. 44—46, 4% Б. Г. К. 61—63, 4½% Б. Г. К. 61—63.

Долярівка 53.00—54.00.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

„Маслосоюз" повідомляє, що в дні 9-го березня ц. р. кооперативна платня за: льоко Львів.

1 кг. масла десерового бльокового без опакування . . 2·70 зол.
1 кг. масла десерового в бочках враз з опакуванням 2,74·50 „
1 кг. масла дес. експорт. враз з експортовим опакуванням дає зачет по . . . 2·75 „
1 л. молока від 11. I. 1936 0·15 „
1 к. ...ець 3·60 „

Тенденція на масло слаба, на молоко вдержана, на яйця вичікуюча.

Маслосоюз повідомляє, що від 9. III. ц. р. платить своїм доставцям за 1 кг. живої ваги птиці льоко подвір'я птахомасарні „М. С." у Львові, (вул. Декерта ч. 4):

Курки мол. товсті без остріг 1. кл. 1.00 зол.
Курки товсті з острогами 1. кл. 0.90 „
Індики товсті 1. кл. 1.10 „
Індички товсті 1. кл. 1.20 „
Пантарки товсті 1. кл. 1.25 „
Качки товщені 1. кл. 1.15 „

Приймає кури, качки, індики й пантарки в необмеженій кількости.

Птицю негодовану приймає по дешевшій ціні.

Приймає нових доставців.

НАУКА

КУРСИ КРОЮ МОДЕЛЮВАННЯ, ранні і пополудневі почиваю **М. КОЗЛОВСЬКА,** Львів, Академічна 22, I. п. 41/42 1—5

КУПНО - ПРОДАЖА

МАШИНИ до шиття нові системи Зінґера 170 золотих продає Пятницький, Львів, Чарнецького 10. 1617а 7-8

ПРОДАМ спальні, оливну, питривову грушкову. Михайло Савчак, Личаківська ч. 27, Столярня в подвірю. 1661 1—1

ФОРТЕПІЯН короткий, крижовий „Берта" оказійно дешево на продаж, Пекарська 15, I. п. Бартошевський. 1666 1—1

ПРОДАМ у Гребенові стилевий невеликий обект на літниськове підприємство дансінг, у центрі, напроти головної церкви. Ціна 4.500 з урядженням. Погорецький — Стрий, Шевченка 6. 169

НАЙДУТЬ ПРАЦЮ

ШЛЮСАР-машиніст до літ 30 пошукуваний від зараз. Зголошення, референції під „Жвавий, чесний" до Адм. „Діла". 1—1

ЦУКОРНИК обізнаний з обслугою Вакуумапаратом пошукуваний від зараз. Зголошення, референції під „Цукорник цукар" до Адм. „Діла". 1648а) 1—1

РІЖНІ

П. Т. СТОЛЯРІ! На весняний сезон великий транспорт найновіших форнірів, продаю їх по цінах точно пристосованих до теперішніх часів. Дикти, фльонки у великім виборі. Альтбах, Шпитальна 10. 1613 1—1

ЛЯМПИ електричні і бронзівничі вироби поручає вирібня „ЕЛЕКТРОМЕТАЛЬ", Львів, Вірменська 16. 1640 1—1

НАПРАВА ВІЧНИХ ПЕР „Прецизія", Рутовського 12, Ринок 29. 1567 1—1

ДРАБИНИ всякого роду разом з доставою поручає дешево вирібня Вірменська 16 в подвірю. 1641 1—1

ОГОЛОШЕННЯ.

Чахотка легенів

є невблаганна і широку, без ріжниці полу, віку й стану забирає дуже багато жертв. При поборюванні недуг: бронхіту, грипи, дошкульного кашлю, що перетомлює і т. ін. вживають лікарі

„БАЛЬСАМ ТРІКОЛЯН АГЕ",

який улекшує виділювання плювотини 13/III та усуває кашель. 25—н

ЯСНОВИДЕЦЬ, проф. таємних наук ГУТЕМП, дає поради в найбільш скомплікованих справах особисто і письмено. — Площа БЕНЕДИКТИНСЬКА 5, двері 4, побіч Стрілецького. 1653 1—1

Присилайте передплату!

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло". Львів, Ринок 10.